

MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MADEN ANALİZLERİ VE TEKNOLOJİSİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

UYGUN OLMAYAN ANALİZ/TEST VE KALİBRASYON İŞLEMİNİN KONTROLÜ PROSEDÜRÜ

Dok. No: KY.PR.**7.10** Yayın Tarihi: 28.04.2008 Rev. No/Tarih: 08/01.11.2018 Sayfa No: 1/4

1. AMAÇ

Laboratuvarlarda yapılan analiz/test ve kalibrasyon işleminin herhangi bir kısım veya sonuçlarında prosedürlere veya müşteri ile üzerinde anlaşılan şartlara uyulmadığı belirlendiğinde uygulanacak işlemleri açıklamaktır.

2. KAPSAM

Uygun olmayan analiz/test ve kalibrasyon işleminin belirlenmesi, değerlendirilmesi, alınan kararın uygulanması, işin durdurulması ve işe yeniden başlanması işlemlerinin tümünü kapsar.

3. KISALTMALAR VE TANIMLAR

NATT : Numune Analiz/Test Takip

Müşteri : Analiz/Test ve Kalibrasyon Hizmet Kataloğu'nda yer alan hizmetler için başvuru yapan,

Maden Tetkik ve Arama (MTA) Genel Müdürlüğü'ne bağlı Daire Başkanlıkları ve Bölge

Müdürlükleri ile MTA haric diğer kamu veya özel, kurum/kurulus ve sahıslardır.

Uygunsuzluk : Kalite Yönetim Sistemi'nde veya laboratuvar faaliyetlerinde belirlenmiş bir şartın yerine

getirilememesidir.

4. İLGİLİ DOKÜMANLAR

KY.PR.6.5 Metrolojik İzlenilebilirlik Prosedürü

KY.PR.7.8 Sonuçların Rapor Haline Getirilmesi Prosedürü

KY.PR.7.8/K Sonuçların Sertifika Haline Getirilmesi Prosedürü

KY.PR.7.9 Şikâyetler Prosedürü

KY.PR.8.4 Kayıtların Kontrolü Prosedürü

KY.PR.8.5 Risklerin Ele Alınmasına Yönelik Faaliyetler Prosedürü

KY.PR.8.7 Düzeltici Faaliyet Prosedürü

KY.PR.8.8 İç Tetkik Prosedürü

KY.FR.8.7/D Uygunsuzluk ve Düzeltici Faaliyet Formu

5. UYGULAMALAR

5.1 Genel

5.1.1 Analiz/test ve kalibrasyon işlemi ile ilgili verilen hizmetlerin yürütülmesi sırasında çıkan uygunsuzluklar, çalışanlar, hizmet verilen kurum/kuruluş/şahıslar ve tetkikçi/denetçiler tarafından tespit edilebilir.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
Aydan ÇALIK	Akan GÜLMEZ
Kalite Yöneticisi	Daire Başkanı

MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MADEN ANALİZLERİ VE TEKNOLOJİSİ DAİRESİ BASKANLIĞI

UYGUN OLMAYAN ANALİZ/TEST VE KALİBRASYON İŞLEMİNİN KONTROLÜ PROSEDÜRÜ

Dok. No: KY.PR.**7.10** Yayın Tarihi: 28.04.2008 Rev. No/Tarih: 08/01.11.2018 Sayfa No: 2/4

- 5.1.2 Laboratuvarlarda yapılan analiz/test ve kalibrasyon işleminin veya Kalite Yönetim Sistemi uygulamalarının herhangi bir aşamasında ortaya çıkan uygunsuzluklar; Birimlerde, Birim Yöneticisi ve Kalite Sorumlusu, Daire genelinde Daire Başkanı ve Kalite Yöneticisi tarafından incelenir ve değerlendirilir.
- 5.2 Uygunsuzluk Kaynakları
- 5.2.1 Uygunsuzluk kaynakları, "Düzeltici Faaliyet Prosedürü"nün 5.1 Madde'sinde belirtilmiştir.
- 5.3 Madde 5.2.1'de belirtilen uygunsuzluklar için aşağıdaki işlemler gerçekleştirilir:
- 5.3.1 Birim'de gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili olarak herhangi bir uygunsuzluk tespit edildiğinde; bizzat işi yapan personel tarafından uygunsuzluğa anında müdahale edilerek uygunsuzluk giderilmeye çalışılır ve yapılan işlem, analiz/test ve kalibrasyon defterlerine kaydedilir. Yapılan düzeltmeden bir üst yönetici bilgilendirilir. Uygunsuzluğun giderilemediği durumlarda hizmeti gerçekleştiren personel tarafından hizmet durdurulur ve bir üst yönetici bilgilendirilerek "Uygunsuzluk ve Düzeltici Faaliyet Formu" doldurularak "Düzeltici Faaliyet Prosedürü"ne göre islem yapılır.
- 5.3.2 Birim dışından personel tarafından uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda; uygunsuzluğu tespit eden tarafından ilgili Birim Yöneticisi'ne başvurulur ve uygunsuzluk bulguları belirtilir. Birim Yöneticisi tarafından uygunsuzluğun giderilmesi için uygunsuzluğun oluştuğu hizmeti gerçekleştiren personel bilgilendirilir. Hizmeti gerçekleştiren personel tarafından uygunsuzluğa anında müdahale edilerek uygunsuzluk giderilmeye çalışılır. Düzeltme yapılamaması durumunda hizmeti gerçekleştiren personel tarafından hizmet durdurulur, uygunsuzluğu tespit eden/hizmeti gerçekleştiren personelce "Uygunsuzluk ve Düzeltici Faaliyet Formu" doldurularak "Düzeltici Faaliyet Prosedürü"ne göre islem yapılır.
- 5.3.3 Kalite Yönetim Sistemi ile ilgili uygunsuzlukla karşılaşılması durumunda Kalite Sorumluları, Kalite Yöneticisi Yardımcıları ve Kalite Yöneticisi, "Uygunsuzluk ve Düzeltici Faaliyet Formu" düzenleyebilir. İç tetkikler sırasında tespit edilen uygunsuzluklar için "İç Tetkik Prosedürü" ile "Düzeltici Faaliyet Prosedürü" uygulanır.
- 5.3.4 Akreditasyon kuruluşu tarafından yapılan denetimlerde bulunan uygunsuzluklar için Kalite Yöneticisi ve ilgili Birim Yöneticisi tarafından düzeltici faaliyetler hemen başlatılır.
- 5.3.5 Düzeltici faaliyetler kapsamında yapılan çalışmaların takibi, kontrolü ve koordinasyonu Kalite Yöneticisi tarafından yapılır.
- 5.3.6 Müşteri şikâyetlerine yapılacak işlemler, "Şikâyetler Prosedürü"nde verilmektedir.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
Aydan ÇALIK	Akan GÜLMEZ
Kalite Yöneticisi	Daire Başkanı

MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MADEN ANALİZLERİ VE TEKNOLOJİSİ DAİRESİ BASKANLIĞI

UYGUN OLMAYAN ANALİZ/TEST VE KALİBRASYON İŞLEMİNİN KONTROLÜ PROSEDÜRÜ

Dok. No: KY.PR.**7.10** Yayın Tarihi: 28.04.2008 Rev. No/Tarih: 08/01.11.2018 Sayfa No: 3/4

- 5.3.7 Analiz/Test cihazları ile kalibrasyon işlemlerinde kullanılan referans ölçüm standardı ve ölçüm cihazlarında uygunsuzluk söz konusu olduğunda, yapılacak işlemler "Metrolojik İzlenilebilirlik Prosedürü"nde belirtilmiştir.
- 5.3.8 Uygun olmayan analiz/test ve kalibrasyon işlemlerinde risklerin belirlenmesi ve faaliyetleri "Risklerin Ele Alınmasına Yönelik Faaliyetler Prosedürü"ne göre yapılır.
- 5.4 Hizmeti durdurma kararı alınırsa uygunsuzluk giderilinceye kadar hizmet sunumuna ara verilir. Uygunsuzluğun giderilmesi durumunda uygunsuzluk Kalite Yönetim Sistemi ile ilgiliyse Kalite Yöneticisi tarafından, Birimlerle ilgiliyse ilgili Birim Yöneticisi tarafından hizmet sunumunun tekrar başlatılmasına izin verilir.
- 5.5 Analiz/Test ve kalibrasyon hizmeti verildikten sonra uygun olmayan bir durumla karşılaşıldığında Birim Yöneticisi durumu yazıyla Numune Kabul Birimi'ne bildirir. Numune Kabul Birimi müşteriye analiz/test ve kalibrasyon sonuçlarının geçersiz olduğunu bildirir ve müşteriden, Analiz/Test Raporu/Kalibrasyon Sertifikası'nı geri göndermesini talep eder. Geri çekilen raporlar/sertifikalar için "Sonuçların Rapor Haline Getirilmesi Prosedürü"/"Sonuçların Sertifika Haline Getirilmesi Prosedürü"ne göre işlem yapılır. Müşteriden bu işlemler için ücret talep edilmez.
- 5.6 Uygunsuzluk durumunda ve uygunsuzluk giderilinceye kadar hizmetin durdurulması sırasında; sözleşme şartlarında herhangi bir değişiklik meydana gelmesi halinde, mevcut durum ilgili Birim tarafından Numune Kabul Birimi'ne yazı ile bildirilir. Numune Kabul Birimi ise müşteriyi telefon, yazı veya faks ile bilgilendirir.
- 5.7 Uygunsuzluk tespitine konu olan uygulamayla ilgili uygunsuzluk olmadığına karar verilirse objektif delillerle gerekçelendirilerek karar uygunsuzluk tespiti yapana ve Kalite Yöneticisi'ne bildirilir.
- 5.8 Uygunsuzluğun değerlendirilmesi ve kararı aşamasında uygunsuzluğu tespit eden ile hizmeti gerçekleştiren taraflar arasında uyuşmazlık olursa Kalite Sorumlusu tarafından durum Birim Yöneticisi'ne iletilir. Birim Yöneticisi tarafından çözülemeyen uyuşmazlıklar Kalite Yöneticisi vasıtasıyla Üst Yönetim'e ulaştırılır. Birimler tarafından sonuca bağlanamayan uyuşmazlıklar için son karar Kalite Yöneticisi'nin de görüşü alınarak Üst Yönetim tarafından verilir.
- 5.9 Tespit edilen uygunsuzlukların ve sapmaların, Kurum Politikası'nın, Kalite Yönetim Sistemi prosedürlerinin veya standartların (TS EN ISO/IEC 17025) uygulanmasında risk oluşturması ya da aksamalara sebep olması halinde, Kalite Yöneticisi tarafından, Üst Yönetim'den uygunsuzluğun meydana geldiği Birimlerde ilave iç tetkik yapılması talep edilebilir. Üst Yönetim tarafından talebin uygun bulunması halinde "İç Tetkik Prosedürü'ne göre işlem yapılır.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
Aydan ÇALIK	Akan GÜLMEZ
Kalite Yöneticisi	Daire Başkanı

MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MADEN ANALİZLERİ VE TEKNOLOJİSİ DAİRESİ BASKANLIĞI

UYGUN OLMAYAN ANALİZ/TEST VE KALİBRASYON İŞLEMİNİN KONTROLÜ PROSEDÜRÜ

Dok. No: KY.PR.**7.10** Yayın Tarihi: 28.04.2008 Rev. No/Tarih: 08/01.11.2018 Sayfa No: 4/4

- 5.10 Uygun olmayan analiz/test ve kalibrasyon işleminin ileride tekrarlanabileceği ihtimali veya laboratuvarın Kalite Politika ve Prosedürlerine uygunluğu hakkında şüphe uyandırması durumunda Birim Yöneticisi tarafından "Düzeltici Faaliyet Prosedürü" uygulanır.
- 5.11 Uygun olmayan analiz/test ve kalibrasyon işlemleri için, NATT Sistemi'nin ilgili bölümünün açıklamalar kısmına not düşülür ve Birim Yöneticisi'nin onayına gönderilir. Onay sonrasında, uygun olmayan analiz/test ve kalibrasyon işlemleri kapatılmış olur.

6. ARŞİV VE KAYITLAR

Tüm kayıtlar, "Kayıtların Kontrolü Prosedürü"ne göre muhafaza edilir.

7. REVİZYONLAR

"Uygun Olmayan Analiz/Test ve Kalibrasyon İşleminin Kontrolü Prosedürü"nde, ihtiyaca binaen yapılan revizyonlar aşağıda verilen tabloda gösterilir.

Revizyon No./ Tarih	Sayfa No	Revizyon Nedeni
01/22.01.2009	1	5.1 ve 5.2 maddelerinde değişiklik
02 /18.09.2009	1, 2	5.1 ve 5.2.2 maddelerinde değişiklik
03/ 17.06.2010	Tümü	Yeniden yayınlandı.
04/ 29.01.2013	2, 3	5.3, 5.4.5, 5.9, 5.10 maddelerinde düzeltme, 5.4.4 maddesinde değişiklik
05/ 17.02.2014	3	5.7 maddesinde değişiklik
06 /12.02.2016	3	5.12 maddesinin eklenmesi
07/ 26.02.2018	Tümü	Yeniden yayınlandı.
08/ 01.11.2018	Tümü	Doküman numarası ve Madde 6'da değişiklik

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
Aydan ÇALIK	Akan GÜLMEZ
Kalite Yöneticisi	Daire Başkanı